

Dikke Freddy en de kwaliteit van het leven

ERIK VLAMINCK

Een pleintje in de binnenstad, een straathoek, een café: café De Nachtegaal. Afbladderende verf, wankelende stoelen, plakkerige tafels. Wie hier één glas bestelt en betaalt, mag de ganse nacht het hoofd op tafel leggen. De ranzige stank van verschaald bier, van kaduke toiletten en van overlopende pisbakken verdringt de zure lijf- en slaapeur van de wrakken van mensen die hier tafelslapen. Dit is Antwerpen. Winter 1998.

'De Morgen, dat is kwaliteit,' vindt Dikke Freddy. 'Een verschil van dag en nacht met vroeger toen De Morgen zelfs nog slechter was als De Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg.' De Morgen is volgens hem nu even goed als Het Laatste Nieuws.

Freddy heeft me gevraagd wat het verschil is tussen een landloper en een coureur.

Ik waag een poging tot antwoord en opper enkele gissingen omtrent fietsen, banddiktes of het aantal versnellingen maar Freddy's robuuste kop blijft hardnekkig nee knikken.

'Een coureur steekt in de zomer een gazet onder zijn trui en een landloper in de winter,' blijkt het enige correcte antwoord te zijn. En dan drinkt Freddy van zijn glas. Met grote teugen.

'Gij weet niet wat het is om kou te hebben,' zegt hij dan en hij trekt zijn twee truien omhoog en toont me zijn in gazettenpapier verpakte bierbuik.

'Moegetergde man slaat vrouw met bijl het hoofd in te Erembodegem,' lees ik in koeien van letters net boven Freddy's broeksriem. Van de bijhorende foto is slechts een klein stukje zichtbaar.

'Het Laatste Nieuws,' zeg ik om toch enige kennis van zaken ten toon te spreiden.

'Dat is ook de beste gazet,' zegt Freddy, 'ik draag ze aan mijn voeten ook.' En in een glimp zie ik Anke Vandermeersch tussen Freddy's broekspijp en sok.

'Ge kunt daar mee lachen, maar Het Laatste Nieuws, dat is de warmste gazet. En wat ook belangrijk is: de letters van Het Laatste Nieuws gaan het minst van al af.'

Freddy laat het bier in zijn glas draaien en half fluisterend leert hij me nog enkele geheimen van de stiel.

'Ik zeg het nog: De Morgen is er hard op vooruitgegaan. Als ge vroeger De Morgen onder uw onderhemd stopte, dan zagen uw onderhemd én uw borstkas én uw buik pikkezwart. En stinken naar petrol dat het geen naam had. Maar tegenwoordig is die gazet fel verbeterd. Ze geeft amper nog kleur af. En stinken doet ze helemaal niet meer.'

Ook Jaak-de-botsauto doet zijn duit in het zakje: 'Ik veeg mijn gat met gazetten. Liefst met het voorblad; daar staan veel politiekers op.'

Maar in de Nachtegaal is het Brigitte, de javelblonde kroegmadam, die de gespreksonderwerpen bepaalt.

'Freddy zou zelf gazetten moeten schrijven,' zegt ze, 'hij heeft pas nog een brief naar de eerste minister geschreven,' en ze wijst naar een brief die met een punaise aan het glazenrek achter de tapkast is vastgeprikt.

'Ja, De Haene, dat is mijn maatje,' monkelt Freddy, 'wij zijn juist even dik.'

Brigitte heeft de brief losgemaakt en overhandigt hem mij. Met de waarschuwing dat ik er geen bier op morsen mag.

Weledelachtbare heer eerste minister,

Met deze wil De Meester Frederik aan u de volgende calamiteit voorleggen.

Het moet in dit geval tussen haakjes wel duidelijk zijn dat De Meester Frederik ten volle in regel is met zijn christelijke ziekenkas. Het boekje, voorzien van een blad kleefbriefjes van de bovenvermelde christelijke ziekenkas, kan ter inzage worden opgevraagd in café De Nachtegaal, hier ter stede.

Ondergetekende, De Meester Frederik, heeft in zijn leven al veel last van zijn tanden gehad en heeft heden ten dage nog slechts zeven eigen tanden. De laatste jaren zijn daarmee slechts weinig problemen voorgevallen.

Maar in die toestand is sinds kort verandering gekomen. Heftige tandpijnen zijn beginnen optreden. Om niemand op kosten te jagen is van bij het begin geprobeerd om bovenvermelde tandpijnen te keer te gaan door spoelingen met alcoholhoudende dranken.

Gedurende korte tijd heeft dit geholpen. Vervolgens hebben de pijnen de bovenhand genomen.

De tandarts, genaamd Vanderhaegen Dirk, heeft de problemen onderzocht en is tot de constatacie gekomen dat de enige mogelijke oplossing voor de behandeling van de tandpijnen erin bestond om twee van de zeven overblijvende tanden te verwijderen. Bij wijze van bezuiniging en om het slachtoffer, de ondergetekende De Meester Frederik, niet verder in de miserie te duwen zou de verwijdering van de twee tanden in één keer kunnen gebeuren.

Wat dan ook geschied is. De ene tand is gemakkelijk gekomen. De andere is in diverse stukken gebroken en is niet zonder moeilijkheden in de tang genomen.

De echte problemen zin maar begonnen bij de voorlegging van het boekje van de christelijke ziekenkas.

De tandarts, de genaamde Vanderhaegen Dirk, hield staande dat men voor het trekken van tanden de volle pot moet betalen. Kortom: men kan niet trekken voor het trekken van tanden. Deze feiten hebben volgens de tandarts, de genaamde Vanderhaegen Dirk, geen uitstaans met de christelijke ziekenkas in kwestie. Ook bij de sociale en bij de liberale ziekenkas kan men niet trekken voor het trekken van tanden. Volgens de tandarts, de genaamde Vanderhaegen Dirk, is het de regering zelf die beslist heeft dat het trekken van tanden geld moet kosten. Vandaar dat ik u schrijf, edelachtbare heer eerste minister.

Ik heb het probleem met kennissen besproken en de genaamde Jaak-de-botsauto kwam daarbij te zeggen dat hij altijd tanden laat trekken bij zijn huisdokter en dat een mens in geval hij zijn tanden bij een huisdokter laat trekken wel kan trekken van de ziekenkas omdat een huisdokter andere nummers op de bescheiden voor de ziekenkas kan schrijven. Naar zeggen van de genaamde Jaak-de-botsauto kan een huisdokter trouwens even goed tanden trekken als tandartsen vermits tandartsen eigenlijk gebuisde huisdokters zouden zijn.

Ondergetekende, De Meester Frederik, zou u met deze dan ook met aandrang willen vragen een betere regeling voor het trekken van tanden te voorzien.

Het is niet eerlijk dat een rijke mens die zijn tanden kan laten plomberen daarvoor wel terugtrekt van de ziekenkas en dat een arme mens die zijn tanden moet laten trekken de volle pot moet betalen.

Ondergetekende, De Meester Frederik, zou u ook nog andere problemen kunnen voorleggen. Hij kent problemen genoeg. Maar bovenvermeld probleem is dringend want bij de tanden onderaan treedt regelmatig ook een kloppende pijn op . Bij uitblijven van een spoedig antwoord op dit schrijven zal ik mij dan ook genoodzaakt zien om in uiterste nood koningin Fabiola aan te schrijven.

Met de meeste hoogachting,

F. De Meester

'Slimme mens, de Freddy,' zegt Jaak-de -botsauto, 'ge moet weten, laatst waren de Chippendales in de stad en dan is Freddy in zijn bloot bovenlijf aan de uitgang van de Elisabethzaal gaan zitten. Om er te bedelen toen al de madammen buitenkwamen die dat spektakel waren gaan bekijken. Geld dat dat heeft opgebracht...'

'Dat kan ik nu niet verstaan, geld geven voor het bloot bovenlijf van Freddy...' Brigitte vult hoofdschuddend de glazen.

'Ik heb pas nog een brief geschreven naar de commissie-Dutroux,' zegt Freddy en hij haalt een verfromfaaid bundeltje papier uit zijn vestzak.

Mijne Heren,

Ik kom u het volgende te schrijven omdat het volgende is voorgevallen. De genaamde Jeanne Van Opdorp woont al jaren in mijn buurte. Jeanne Van Opdorp is een vrouwmens dat gekenmerkt wordt door veel problemen.

1) Omdat ze te goed van vertrouwen is wordt ze aanhoudend bedrogen.

- .....
- 2) Omdat ze aanhoudend bedrogen wordt is ze aan de drank geraakt.
  - 3) Omdat ze aan de drank is geraakt verspeelt ze al haar geld.
  - 4) Ze sukkelte bovendien met een invaliede zoon en haar eigen gezondheid laat ook veel te wensen over.

5) Daar is nu bovenop gekomen dat ze gepakt is omdat ze geen TV-taks betaalt en daarvoor krijgt het mens nu een boete van hier tot ginderachter (en dan moet ge weten dat ze eigenlijk geen TV-taks had moeten betalen omdat haar zoon honderd ten honderd invalied is en omdat haar tv meer kapot is dan wat anders).

6) Bijgevolg is de deurwaarder haar inboedel komen ophalen zodat zij nog slechts een lege bovenkamer ter beschikking heeft.

7) Omdat het anders geen leven meer was is de genaamde Jeanne Van Opdorp zich gaan aangeven bij het OCMW. Daar hebben ze zoals gewoonlijk hun handen in onschuld gewassen en de genaamde Jeanne Van Opdorp doorgestuurd naar een gesubsidieerd opvangtehuis voor mislopen vrouwen.

8) Het strafste moet nog komen want in dat gesubsidieerd opvangtehuis hebben zich de volgende problemen gesteld. (Voor het gemak beginnen de nummers opnieuw).

1) De genaamde Jeanne Van Opdorp haar pas werd overgeschreven en haar boekje van de ziekenkas werd ingehouden.

2) De genaamde Jeanne Van Opdorp moest een papier ondertekenen dat ze zich akkoord verklaarde dat haar inkomsten in het vervolg naar het gesubsidieerd opvangtehuis zouden gaan.

3) De zoon van de betrokkene mocht in dat gesubsidieerd opvangtehuis niet binnen omdat hij ouder dan 18 jaar is en omdat hij dus volgens de wet een man is. En mannen mogen naar het schijnt, en eveneens volgens de wet, niet binnen in gesubsidieerde tehuizen voor mislopen vrouwen. (En dan moet ge weten dat persoon in kwestie honderd ten honderd mongool is en braver als het braafste kind.)

4) De zoon van de betrokkene zou dan ten voorlopige titel naar een gasthuis van zusters worden overgebracht.

5) De genaamde Jeanne Van Opdorp is gaan lopen, haar zoon met zich meedenemend. Ik begrijp in deze niet dat zij niet al na de tweede ten tweede is gaan lopen maar het bewijst mijn gedacht als dat Jeanne Van Opdorp te goed van vertrouwen is.

6) Zij is bij mij aangekomen.

7) Aangezien ik eigenlijk niet geheel reglementair een kelderverdieping bewoon, en vanwege andere redenen die ik hier niet kan noemen, stellen zich nu meerdere problemen (voor het gemak beginnen de nummers opnieuw).

1) Kan ik een dubbel verhoogd bestaansminimum krijgen vanwege twee personen ten laste?

2) Is het waar dat de eigenaar van mijn huis (die te voorlopige titel nog weet dat zijn kelderverdieping bewoond is) ons niet kan buitenzetten omdat er een honderd ten honderd mongool in het spel is?

3) Wat moet de genaamde Jeanne Van Opdorp doen om te voorkomen dat het gesubsidieerd tehuis voor mislopen vrouwen haar inkomsten blijft blokkeren en in eigen zak steken?

Gelieve uw antwoorden te versturen naar café De Nachtegaal waarvan het

adres op de enveloppe staat. Gezien verschillende redenen die ik hier niet ga opnoemen omdat er dan nog heel veel nummers zouden bijkomen ben ik in de onmogelijkheid om u mijn eigen adres te laten geworden.

Ik stuur mijn vragen en bedenkingen naar uw commissie omdat mij gemeld is dat gij instaat voor het onschuldige kind in België. En hoe kunt ge de zoon van Jeanne Van Opdorp anders noemen?

Bij uitblijven van enig antwoord zal ik mij in uiterste nood wenden tot koningin Fabiola.

Ondertussen verblijf ik in hoopvolle hoogachting.

F. De Meester.

'Freddy had advocaat moeten worden,' zegt Jaak-de-botsauto.

'Hij drinkt te veel,' zegt Brigitte.

'Hij is te goed van karakter,' zegt Rosse Rudolf die ondertussen ook is binnengekomen.

'Ik heb ook al naar Clinton geschreven,' zegt Freddy, 'en naar de directie van de GB, en al meer dan tien keer naar koningin Fabiola. En gisteren heb ik ook nog een brief naar Mieke Vogels geschreven omdat die heeft laten verbieden dat ge nog moogt roken in de post en in 't station.'

'Freddy is dik door zich dik te maken,' zegt Rosse Rudolf.

'Ik kom gewoon op voor de kwaliteit van het leven,' zegt Freddy en hij geeft Brigitte een teken dat ze de glazen nog eens moet vullen.

Erik Vlaminck was projectleider in de psychiatrie en in de thuislozensector, en is sinds 1994 voltijds schrijver. Hij is de auteur van een romancyclus over het twintigste eeuwse gezicht van Vlaanderen, die verschijnt bij uitgeverij Wereldbibliotheek te Amsterdam. De gehele cyclus bestaat uit zes boeken, waarvan de eerste vier delen verschenen zijn: *Quatertemperdagen* (1992), *Wolven huilen* (1994), *Stanny, een stil leven* (1996), *De portrettentrekker* (1998). De hiervolgende tekst werd door de auteur voorgelezen op het Zomerweekend van Agalev, eind augustus 1998. Delen van onderstaand verhaal verschenen eerder als column in *Alert*, het tijdschrift van het Steunpunt voor Algemeen Welzijnswerk.